

Σκοπός

Το Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών κήρυξε το έτος 2011 ως **Διεθνές Έτος Δασών** με σκοπό, τη στήριξη της προσπάθειας για αειφόρο διαχείριση, προστασία και ανάπτυξη των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι εκδηλώσεις, που προγραμματίζονται εντός του 2011, αναμένεται να βελτιώσουν την ενημέρωση και πληροφόρηση του κοινού και να ενισχύσουν την προσπάθεια για παγκόσμια δράση στον τομέα της αειφόρου διαχείρισης και ανάπτυξης των δασικών οικοσυστημάτων και των δέντρων γενικότερα.

Σημερινή κατάσταση των δασών

Τα δάση αποτελούν σύνθετα οικοσυστήματα του χερσαίου τμήματος του πλανήτη μας και σε αυτά συνυπάρχουν φυτά, ζώα και μικροοργανισμοί που βρίσκονται σε συνεχή αλληλεπίδραση τόσο μεταξύ τους, όσο και με το έδαφος και το κλίμα. Η ισορροπία μεταξύ των στοιχείων αυτών είναι ιδιαίτερα ευάλωτη και οποιοσδήποτε επεμβάσεις, που δεν στηρίζονται στην ορθολογική αειφορική διαχείριση, μπορούν να οδηγήσουν σε ολοκληρωτική καταστροφή του οικοσυστήματος.

Στην πορεία του χρόνου, λόγω της αλόγιστης ανθρώπινης δραστηριότητας και της υπερεκμετάλλευσης των δασών, ένα μεγάλο μέρος της αρχικής δασοκάλυψης χάθηκε. Μάλιστα ένα μεγάλο ποσοστό υποχώρησε κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα. Σήμερα τα δάση καλύπτουν περίπου το 31% της χερσαίας επιφάνειας της Γης και η έκτασή τους φαίνεται να παρουσιάζει συνεχή μείωση.

Τα δάση και οι φυτοδιαπλάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση καλύπτουν περισσότερο από το 42% της χερσαίας επιφάνειας της, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 5% των δασών του πλανήτη. Όσο αφορά την Κύπρο, το 42% της συνολικής έκτασής της είναι καλυμμένο με δάση και άλλη θαμνώδη και φρυγανώδη βλάστηση.

Προσφορά των δασών

Τα δάση κατέχουν ξεχωριστή θέση και σημασία μέσα στη φύση και συμβάλλουν ουσιαστικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του ανθρώπου. Παράλληλα, οι περιβαλλοντικές λειτουργίες που επιτελούν είναι αναρίθμητες και ζωτικής σημασίας για την ποιότητα ζωής του ανθρώπου αλλά και για την οικολογική σταθερότητα στον πλανήτη.

Τα δάση προσφέρουν εργασία και εισόδημα σε περισσότερο από 1,6 δισεκατομμύρια ανθρώπους ανά το παγκόσμιο. Παράγουν σημαντικές ποσότητες ξύλου και βιομάζας,

ενώ παράγουν ποικιλία δασικών προϊόντων που αξιοποιούνται σε διάφορους τομείς της οικονομίας.

Μόνο στην Ευρώπη, οι ιδιοκτήτες δασών ανέρχονται στα 16 εκατομμύρια.

Σημαντική και με ανυπολόγιστη οικονομική αξία είναι η προσφορά των δασών σε αγαθά και υπηρεσίες όπως η προστασία της βιοποικιλότητας, η αναψυχή, η δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα και η παραγωγή

άριστης ποιότητας νερού. Ένας άλλος σημαντικός ρόλος των δασών είναι η προστασία των οικιστικών περιοχών και των έργων υποδομής από κατολισθήσεις, πλημμύρες, πτώσεις βράχων και χιονοστιβάδων, γεγονός που παρέχει τη δυνατότητα στον άνθρωπο να αναπτύξει οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, ακόμη και σε ευαίσθητες περιοχές.

Τα δάση προστατεύουν το έδαφος από τη διάβρωση και συμβάλλουν στον εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων, ενώ παράλληλα βελτιώνουν τη γονιμότητα και παραγωγικότητα των εδαφών. Μειώνουν τους θορύβους, αμβλύνουν τις ακραίες θερμοκρασίες και μετριάζουν την ταχύτητα του ανέμου, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις αυξάνουν τις βροχές μετατρέποντας σε βροχή την υγρασία του αέρα. Μέσα από τη διαδικασία της φωτοσύνθεσης, τα δάση παράγουν και απελευθερώνουν οξυγόνο, δεσμεύοντας ταυτόχρονα το διοξείδιο του άνθρακα, που σήμερα αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα που οδηγεί στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Επιπρόσθετα, τα δάση απορροφούν και εξουδετερώνουν διάφορες χημικές ουσίες και στερεά σωματίδια από την ατμόσφαιρα και το έδαφος, δημιουργώντας έτσι ένα πιο υγιεινό περιβάλλον.

Συμβάλλουν στην προστασία και ενίσχυση της βιολογικής ποικιλότητας και διασφαλίζουν ευνοϊκές συνθήκες για τη διαβίωση και προστασία πολλών σπάνιων φυτών και ζώων.

Κίνδυνοι που απειλούν τα δάση

Ο γρήγορος ρυθμός των αλλαγών που παρατηρούνται στο κλίμα αποτελεί σοβαρή απειλή για τη σταθερότητα των δασικών οικοσυστημάτων. Η κλιματική αλλαγή αναμένεται ότι θα προκαλέσει, ιδιαίτερα στη Νότια Ευρώπη, περισσότερη ξηρασία, υψηλότερες θερμοκρασίες και μεγαλύτερης διάρκειας περιόδους ανέμων και καύσωνα, παράγοντες που συμβάλλουν στην έκρηξη και επέκταση δασικών πυρκαγιών, στην απερίμωση και συρρίκνωση των δασών.

Η μετατροπή δασικής γης σε γεωργοκτηνοτροφική, η υπερβόσκηση, οι πυρκαγιές, η μη αειφόρος εκμετάλλευση της ξυλείας, οι μη ορθολογικές διαχειριστικές πρακτικές και η δημιουργία νέων οικιστικών αναπτύξεων αποτελούν τις πιο κοινές αιτίες απώλειας δασικών εκτάσεων, μιας απώλειας που σήμερα ανέρχεται στα 350 τετραγωνικά χιλιόμετρα την ημέρα σε όλο τον πλανήτη μας.

Ανάγκη προστασίας των δασών

Η ανεκτίμητη αξία των δασών για τον άνθρωπο και το περιβάλλον από τη μια και η συνεχής συρρίκνωσή τους από την άλλη, επιβάλλουν την ανάγκη αλλά και την ευθύνη που έχει ο άνθρωπος για την προστασία τους.

Η σημερινή προσπάθεια για περιορισμό της αποδάσωσης και η αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών με πράσινο, έχουν συμβάλει ως ένα βαθμό στη μείωση της απώλειας της παγκόσμιας δασοκάλυψης.

Παράλληλα, απαιτείται αυξημένη διεθνής εγρήγορση και δράση. Σύμφωνα με το Διευθυντή του Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα Δάση κ. Πατοσαάρι, «**η πραγματική πρόκληση είναι να κινηθούμε και πέραν από την ενίσχυση της πληροφόρησης και ενημέρωσης**». Τα κράτη-μέλη του Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα Δάση, πρόσφατα έχουν υιοθετήσει τέσσερις φιλόδοξους Παγκόσμιους Στόχους για τα Δάση, οι οποίοι περιλαμβάνουν δέσμευση για αναστροφή της απώλειας της δασοκάλυψης ανά το παγκόσμιο, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του δασοεξαρτώμενου πληθυσμού, αύξηση των προστατευόμενων περιοχών και ενίσχυση του παγκόσμιου ενδιαφέροντος και των χορηγιών για την αειφόρο διαχείριση των δασών.

Διεθνές Έτος Δασών 2011

Εκδηλώσεις στα πλαίσια του Διεθνούς Έτους Δασών

Για την επίτευξη των στόχων του «Διεθνούς Έτους Δασών 2011», τα Ηνωμένα Έθνη συντονίζουν σε παγκόσμιο επίπεδο διάφορες εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν από κυβερνήσεις, περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις.

Οι εκδηλώσεις αυτές αποτελούν εξαιρετική ευκαιρία για ανάπτυξη και σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ φορέων που εργάζονται σε θέματα σχετικά με τα δάση και που επιδιώκουν την αειφόρο διαχείριση των δασών.

Στην Κύπρο, το Τμήμα Δασών, ως κέντρο επικοινωνίας με τα Ηνωμένα Έθνη, προγραμματίζει σειρά εκδηλώσεων, όπως διοργάνωση έκθεσης φωτογραφίας, ξεναγήσεις σε μονοπάτια μελέτης της φύσης και δραστηριότητες για παιδιά στο δάσος, για τις οποίες έχει ήδη ενημερωθεί η Γραμματεία του Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα Δάση.

Για το «Διεθνές Έτος για τα Δάση» και την πληρέστερη ενημέρωση του κοινού έχει δημιουργηθεί διαδικτυακός χώρος μέσα στην ιστοσελίδα του Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα Δάση (www.un.org/esa/forests/2011.html), καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος Δασών στη διεύθυνση <http://www.moa.gov.cy/forest>.

Γ.Τ.Π. 425/2010-15.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ
www.moa.gov.cy/forest